

9.3.4 LÍNIA D'ACCIÓ 4: DISMINUCIÓ DEL RISC D'INCENDIS FORESTALS

Una de les principals problemàtiques de l'espai de Colls i Miralpeix és la seva proximitat a zones urbanitzades. El caràcter forestal provoca que el risc d'incendi sigui elevat, i alhora s'incrementa el perill d'afectació per la proximitat de la població. D'altra banda, la freqüentació de les masses forestals per part del ciutadans incrementa el risc d'incendis.

El present Pla d'Actuacions proposa una sèrie d'actuacions complementàries al que estableix el vigent PEM de Sitges, i a l'espera de la redacció del Pla d'Actuacions Municipals per incendis forestals.

Es per això que es proposen una sèrie d'actuacions encaminades a la gestió forestal i prevenció d'incendis per tal de disminuir el risc d'incendis forestals en aquest àmbit.

Actuacions:

- 4.1 Pla de Prevenció d'Incendis (PPI).
- 4.2 Promoure els Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal coordinats a les finques privades.
- 4.3 Creació d'un punt d'aguait d'incendis.

ACTUACIÓ 4.1 PLA DE PREVENCIÓ D'INCENDIS (PPI)

L'espai blau - verd de Colls i Miralpeix es caracteritza per un accentuat caràcter forestal. Aquest fet, afegit a la proximitat de zones urbanitzades en tot el seu perímetre i a la sobrefreqüentació de l'espai accentua el risc d'incendis forestals. Per tant, es fa necessari l'elaboració d'un Pla de Prevenció d'Incendis per tal de gestionar adequadament les masses forestals d'aquest espai natural i/o gestionar els PPI existents en l'àmbit de Colls i Miralpeix.

Cal mencionar que actualment l'ajuntament de Sitges disposa d'un Pla d'Emergència Municipal (PEM) redactat el 19 de juliol de 2005. Aquest Pla de Protecció Civil és una eina bàsica de Planificació, que estableix el funcionament i l'organització del recursos humans i materials del municipi de Sitges per millorar la resposta davant d'emergències o un risc greu.

Aquest Pla contempla la necessitat d'elaborar un manual d'actuació per a riscos especials, entre els quals es citen els incendis forestals. Actualment, el Pla d'Actuació Municipal per Incendis Forestals es troba en redacció en vistes a la seva aprovació i homologació, ja que segons el Pla INFOCAT (1ª revisió de 2003) (Pla especial d'emergències per incendis forestals a Catalunya), el municipi de Sitges està obligat a la preparació del Pla d'Actuacions Municipals per Incendis Forestals.

A l'espera d'aquest document, el mateix PEM proposa unes mesures d'actuació per a la protecció d'elements vulnerables del municipi. Aquestes mesures són:

- Es recomana el confinament de les zones de Rat-Penat i Botigues
- Es recomana l'evacuació de la població a les masies aïllades del Garraf i Urbanitzacions de Quintamar, Montgavina, Centre Llevantina i Vallpineda.
- S'informarà particularment a les persones que visquin en masies allunyades del nucli urbà, i a les persones que encessitin tractament mèdic inajornable.
- El mateix PEM proposa, com a mesura preventiva per a la disminució del risc d'incendis forestals a la població i al medi ambient, la delimitació i execució de les franges perimetrals de les urbanitzacions

Per tant, a l'hora de desenvolupar l'actuació 4.1 Pla de Prevenció d'Incendis (PPI), caldrà tenir en compte (en cas que s'hagi redactat el Pla d'actuacions municipals per incendis forestals) les actuacions que se'n desprenen d'aquest Pla i les actuacions complementàries que estableix el PEM de Sitges.

Fotografia 1. Zona forestal propera a la urbanització dels Cards, on són evidents les conseqüències d'incendis recents.

Localització

L'espai de Colls i Miralpeix es localitza a la costa del Garraf, entre els termes municipals de Vilanova i la Geltrú i Sitges. Limita al nord amb els espais agrícoles de sota l'autopista C-32, la urbanització Els Cards, a l'oest amb les urbanitzacions el Mas d'en Serra, Roquetes i l'espai de la Muntanyeta, a l'est amb la urbanització Rocamar, el càmping Sitges i el mateix nucli urbà de Sitges. Aquest espai natural limita al sud amb el mar mediterrani.

Superfície

La seva extensió és d'unes 350 ha distribuïdes al llarg de la franja litoral del Garraf (termes municipals de Sitges i Vilanova i la Geltrú), entre el Cap de Grills i Punta Llarga, i estenent-se cap a l'interior.

Descripció dels valors apreciables

Els valors de l'espai es corresponen a tot l'àmbit de Colls i Miralpeix, i per tant, es poden considerar tots els valors comentats a les actuacions anteriors.

Impactes

- Masses boscoses desestructurades per la falta de manteniment i gestió forestal, especialment a les proximitats de la urbanització els Cards i a les pinedes properes a la platja de l'Home Mort.
- Elevada freqüentació de l'espai que provoca l'acumulació de deixalles en pinedes utilitzades com a zones d'esbarjo i als límits de l'àmbit, adjacents a urbanitzacions.

Objectius generals

- Reduir el risc d'incendis forestals.

Objectius específics

- Assegurar un bon estat ecològic dels boscos.
- Ordenar i concentrar el flux d'usuaris en itineraris concrets, senyalitzats i delimitats que evitin zones amb elevat potencial d'ignició.
- Millorar les condicions de control dels incendis (propagació i efectes)

Actuacions

- Estudi dels PPI existents a l'àmbit de Colls i Miralpeix, i coordinar i/o elaborar un Pla de Prevenció d'Incendis de la zona.
- Per a l'elaboració d'un Pla de Prevenció d'Incendis (PPI) caldrà recopilar la informació disponible de la zona en referència a risc (tenir en compte el PEM de Sitges i el Pla d'actuacions municipals per incendis forestals en cas que s'hagi redactat), infraestructures relacionades amb prevenció i extinció d'incendis, equipament de les ADF, possibilitats i limitacions intrínseques del territori, incendis anteriors, etc.
- Diagnosi de l'estat actual de les comunitats forestals a partir de l'estudi de vegetació.
- Una vegada s'estudiï el risc d'incendis en funció de les possibilitats d'ignició i propagació, cal zonificar i ordenar el territori en funció d'aquest risc i proposar mesures de protecció i prevenció d'incendis.
- Aquestes mesures hauran de contemplar els següents aspectes:
 - Definició d'una xarxa bàsica de vials d'accés al territori, que millori la capacitat de maniobra dels equips terrestres d'extinció d'incendis, fragmentant el territori.
 - Adequació de la xarxa de punts d'aigua per a la utilització dels equips d'extinció, racionalitzant la seva ubicació i intentant aprofitar les infraestructures existents.
 - Tractament i gestió d'usos perillosos. Concentració del risc associat a activitats d'esbarjo en zones estratègiques especialment equipades.
 - Ampliació i millora dels equips d'alerta i detecció del foc.

- Consideració dels usos agrícoles i ramaders per a la gestió integrada del risc d'incendi.
- Efectuar treballs silvícoles en funció de les característiques de cadascuna de les zones forestals de l'àmbit de Colls i Miralpeix; caldrà determinar unes pautes d'actuació: tales selectives de millora, estassades de matolls, retirada de restes vegetals del camins, etc.
- Establir franges de seguretat on s'aclareixi el bosc als voltants de zones urbanes immerses en la matriu forestal, al llarg d'infraestructures i línies elèctriques per tal de reduir el focus d'ignició i dificultar la propagació.
- Regulació dels accessos en èpoques d'alt risc.
- Neteges de brutícia.
- Els criteris establerts en aquest Pla de prevenció s'haurien de d'introduir en els possibles Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal (PTGMF) (*veure actuació 4.2*).
- Es podria considerar el restabliment de la guarderia forestal com a organismes que vetllin per la prevenció dels incendis forestals.
- Compliment de la legislació vigent referent a mesures de prevenció d'incendis:

Llei 5/2003, de 22 d'abril, de mesures de prevenció d'incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, regula un seguit de mesures d'aplicació a les urbanitzacions que no tenen una continuïtat amb la trama urbana i que estan situades a menys de 500 m de terrenys forestals i a les edificacions i instal·lacions aïllades situades en terrenys forestals.

Decret 123/2005 de 14 de juny, de mesures de prevenció d'incendis forestals en les urbanitzacions sense continuïtat immediata amb la trama urbana, desplega la llei 5/2003 regulant els requeriments que s'hi preveuen com la franja exterior de protecció, les condicions de manteniment de les parcel·les no edificades i dels vials, la definició i el contingut del Pla d'autoprotecció i de les característiques de la xarxa d'hidrants.

Decret 64/1995, de 7 de març, pel qual s'estableixen mesures de prevenció d'incendis forestals.

Nivell de prioritat

Es considera que el nivell de prioritat d'aquesta actuació és **alta** ja que el desenvolupament d'aquesta actuació suposarà una reducció notable del risc d'incendis forestals associat a l'espai.

Consideracions post-actuació

Amb posterioritat a la realització de les actuacions programades, caldrà fer un manteniment en diferents àmbits:

- En la **vegetació**, seguiment i manteniment dels treballs silvícoles realitzats.
- Dels camins i accessos utilitzats per l'equip d'extinció d'incendis.
- De les instal·lacions destinades a l'extinció d'incendis.

Organismes implicats

- Consorci Colls i Miralpeix
- Departament de Medi Ambient i Habitatge

Pressupost

El cost aproximat d'aquesta actuació és de 12.000 euros.

ACTUACIÓ 4.2 CREACIÓ D'UN PUNT D'AGUAI D'INCENDIS

L'àmbit de Colls i Miralpeix està configurat per una gran nombre de turons de caràcter forestal amb zones agrícoles a les fondalades. Aquesta morfologia de la zona permet considerar interessant la ubicació d'un aguait forestal a les proximitats del turó del Fitó de Miralpeix per tal de controlar i vigilar possibles focus d'incendis en gran part de l'àmbit de Colls i Miralpeix.

Fotografia 2. Turons de l'àmbit de Colls i Miralpeix que permeten la observació de gran part de l'àmbit.

Localització

Al llarg del turó ubicat al costat del turó del Fitó de Miralpeix, on s'ubica l'església de la Mare de Déu de Gràcia. S'acondicionarà una antiga construcció existent.

Superfície

L'actuació es durà a terme al turó on s'ubica l'ermita de Mare de Déu de Gràcia, ocupant únicament la superfície destinada a l'aguait.

Descripció dels valors apreciables

- L'espai concret no gaudeix de valors, però cal destacar l'emplaçament estratègic pel control d'incendis. Cal fer referència, que molt a prop de l'emplaçament d'aquest punt d'aguait es localitza una zona d'expectativa arqueològica considerada d'interès cultural pel planejament de Sitges.

Impactes

- L'espai no presenta impactes.

Objectius generals

- Reduir el risc d'incendis forestals.

Objectius específics

- Control i vigilància de possibles focus d'incendis forestals

Actuacions

- Condicionar una antiga construcció existent al costat de la mare de la Mare de Déu de Gràcia com a aguait d'incendis forestals. Aquesta actuació caldrà que estigui contemplada al PPI (veure actuació 4.1).
- Caldrà considerar la instal·lació d'una torre de vigilància per tal de millorar la visibilitat des d'aquest punt d'aguait d'incendis.
- S'aplicaran mesures d'integració paisatgística amb l'entorn.
- S'acondicionarà el camí d'accés per tal de facilitar l'accés als equips de control i vigilància. Actualment existeix un itinerari des de la urbanització del Golf Terramar fins a l'església de Mare de Déu de Gràcia, que podria aprofitar-se per accedir a l'aguait.

Nivell de prioritat

Es considera que el nivell de prioritat d'aquesta actuació és **baix**. Es consideren prioritàries altres tasques de prevenció d'incendis i gestió forestal, considerant-se aquesta una mesura complementària.

Consideracions post-actuació

Amb posterioritat a la realització de les actuacions programades, caldrà fer un manteniment en diferents àmbits:

- Manteniment de l'aguait.
- Manteniment del camí d'accés.

Organismes implicats

- Consorci Colls i Miralpeix
- Departament de Medi Ambient i Habitatge

Pressupost

El cost aproximat d'aquesta actuació és de 36.000 euros.

ACTUACIÓ 4.3 PROMOURE LA REDACCIÓ DE PLANS TÈCNICS DE GESTIÓ I MILLORA FORESTAL COORDINATS A LES FINQUES PRIVADES

Per tal de realitzar una gestió forestal encaminada a la disminució del risc d'incendis forestals es proposa fomentar la redacció de Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal coordinats a les finques privades. D'aquesta manera els criteris forestals s'establiran de forma coordinada a les diferents finques particulars.

Els plans tècnics de gestió i millora forestal són elements bàsics de l'estructuració i el planejament dels terrenys forestals de propietat privada. S'estableixen per facilitar la gestió de finques i millorar-ne la rendibilitat.

Fotografia 3. Masses forestals denses i homogènies de l'espai de Colls i Miralpeix.

Localització

L'espai de Colls i Miralpeix es localitza a la costa del Garraf, entre els termes municipals de Vilanova i la Geltrú i Sitges. Limita al nord amb els espais agrícoles de sota l'autopista C-32, la urbanització Els Cards, a l'oest amb les urbanitzacions el Mas d'en Serra, Roquetes i l'espai de la Muntanyeta, a l'est amb la urbanització Rocamar, el càmping Sitges i el mateix nucli urbà de Sitges. Aquest espai natural limita al sud amb el mar mediterrani.

Superfície

La seva extensió és d'unes 350 ha distribuïdes al llarg de la franja litoral del Garraf (termes municipals de Sitges i Vilanova i la Geltrú), entre el Cap de Grills i Punta Llarga, i estenent-se cap a l'interior.

Descripció dels valors apreciables

Els valors de l'espai es corresponen a tot l'àmbit de Colls i Miralpeix, i per tant, es poden considerar tots els valors comentats a les actuacions anteriors.

Impactes

- Masses boscoses desestructurades per la falta de manteniment i gestió forestal.
- Elevada freqüentació de l'espai que provoca l'acumulació de deixalles en pinedes utilitzades com a zones d'esbarjo i als límits de l'àmbit, adjacents a urbanitzacions.

Objectius generals

- Reduir el risc d'incendis forestals.
-

Objectius específics

- Gestió a través de criteris de sostenibilitat de les masses forestals de propietat privada per a obtenir un bon rendiment econòmic.
 - Mantenir en un estat de conservació favorable els hàbitats i la vegetació.
 - Fomentar les mesures de prevenció d'incendis en finques privades.
-

Actuacions

- Elaboració de Plans Tècnics de Gestió i Millora Forestal que caldrà que es coordini amb les actuacions previstes al PPI (*veure actuació 4.1*).
 - Aquests PTGMF hauran de contemplar aspectes com:
 - Definició dels objectius a assolir en l'àmbit d'ordenació i producció forestal, cacera, lleure, etc.
 - Característiques generals de la planificació dels aprofitaments, dels treballs de millora i de la planificació d'infraestructures i camins.
 - Definició de les unitats d'actuació i la seva localització. Com a actuacions es podrien considerar, entre d'altres:
 - Aprofitaments i millora: aclarides de millora, tallada selectiva, tallada aclaridora, tallada sanitària, etc.
 - Plantacions: reforestació per plantació, aforestació per sembra, etc.
 - Millores: acordonament i trossejament de restes d'incendis, etc.
 - Infraestructures: construcció de camins primaris i secundaris, obertura de línies de defensa, construcció de punts d'aigua, etc.
 - Canvi d'ús: transformació a pastures, rompudes, etc.
-

Nivell de prioritat

Es considera que el nivell de prioritat d'aquesta actuació és **mitjana**, ja que malgrat esdevingui important el manteniment dels usos esdevé més prioritari el risc associat que solventa la redacció del PPI.

Consideracions post-actuació

Amb posterioritat a la realització de les actuacions programades, caldrà fer un manteniment en diferents àmbits:

- Seguiment de la correcta execució dels PTGMF en finques privades.
-

Organismes implicats

- Consorci Colls i Miralpeix
 - Departament de Medi Ambient i Habitatge
 - Centre Propietat Forestal
-

Pressupost

El cost d'aquesta actuació anirà a càrrec de cadascun dels propietaris de les finques forestals.